

Rapport

Datum: 5 april 2006

Rapportnummer: 2006/127

Klacht

Verzoekster klaagt erover, dat de gemeente Kampen in verband met haar verzoek om kwijtschelding van een aanslag gemeentelijke belastingen over 2005 van haar verlangt dat zij kopieën bijvoegt van haar bank- en/of giroafschriften van het afgelopen kwartaal.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. De gemeente Kampen informeerde verzoekster er op 21 februari 2005 over, dat zij, gelet op de in vorige jaren aan haar verleende kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, voor de aanslagen over 2005 een verkort verzoek om kwijtschelding zou kunnen doen. Bij zo'n verzoek, zo gaf de gemeente aan, dient onder meer een kopie te worden gevoegd van de bank-/giroafschriften van het afgelopen kwartaal.
2. Verzoekster diende op 5 maart 2005 bij de gemeente Kampen een verkort verzoek om kwijtschelding in. In een bij dit verzoek gevoegde brief stelde verzoekster dat het vragen naar allerlei persoonlijke gegevens een inbreuk op haar privacy was, en dat volgens informatie van het Bureau Rechtshulp met een kopie van de laatste drie bankafschriften kon worden volstaan. Zij voegde kopieën bij van twee giroafschriften, met dagtekening 20 januari en 17 februari 2005, die betreffen de boekingen in de periode van 14 januari tot en met 16 februari 2005.
3. De gemeente Kampen zond het van verzoekster ontvangen verzoekformulier op 9 maart 2005 aan haar terug, met het verzoek om óf opnieuw een verkort verzoek te doen, gecompleteerd met haar bank-/giroafschriften van de afgelopen drie maanden, óf gebruik te maken van het "Verzoekformulier Kwijtschelding gemeentelijke belastingen".
4. Verzoekster diende op 31 maart 2005 bij de gemeente een klacht in over het opvragen van onnodige gegevens. Zij wees er daarbij onder meer op, dat indien de standaardprocedure wordt gevolgd volstaan kan worden met het bijvoegen van een kopie van slechts één bank-/of giroafschrift.
5. Het college van burgemeester en wethouders van Kampen informeerde verzoekster er bij brief van 9 juni 2005 over dat haar klacht met betrekking tot het overleggen van kopieën van bank- en giroafschriften over een periode van drie maanden ongegrond werd geacht. Het college gaf in de brief aan dat in de praktijk is gebleken dat, zeker bij een verkort verzoek, de gegevens over een periode van drie maanden een juist beeld geven. Indien gebruik wordt gemaakt van een uitgebreid formulier wordt al tijdens het invullen een aantal gegevens verkregen of overgelegd. In die gevallen is nog niet direct gebleken dat afschriften over een periode van langer dan één maand nodig zijn. Gelet op de groeiende behoefte aan informatie over een langere periode wees het college er tot slot op zich te

beraden op een voor beide procedures gelijke, langere termijn.

6. In zijn reactie op de klacht en de in verband daarmee gestelde vragen deelde het college op 7 oktober 2005 onder meer het volgende aan de Nationale ombudsman mee:

“De opgevraagde gegevens strekken zich uit over (...) 3 maanden voorafgaand aan het moment van de datum van de aanvraag.

De behoefte aan meer informatie is ontstaan vanwege het feit, dat bij de verkorte aanvraag bleek, dat er in een aantal gevallen ten onrechte kwijtschelding werd verkregen.

Het verkorte aanvraagformulier kwijtschelding is bedoeld voor belanghebbenden, welke reeds drie jaren of langer kwijtschelding ontvangen. Dit aanvraagformulier kent slechts enkele vragen, waarbij soms - achteraf gezien - wezenlijke informatie ontbreekt.

Om nu de aanvrager invulwerk te besparen worden nadere gegevens opgevraagd zoals is aangegeven.

Uit een eerste controle op basis van de verkregen schriftelijke informatie als genoemd bij de serie korte aanvraagformulieren is gebleken, dat ten onrechte het bezit van een personenvoertuig en het hebben van spaartegoeden blijkt te zijn verzwegen.

In een aantal gevallen bleken deze gegevens reden te zijn voor een afwijzing van de ingediende aanvraag kwijtschelding.

In het uitgebreide aanvraagformulier kwijtschelding zijn meer vragen voor beantwoording opgenomen, welke een beeld geven omtrent de lasten van de aanvrager, welke benodigd zijn voor de berekening van de eventueel toe te kennen kwijtschelding.

Tot en met 2005 is bij dit formulier de zinsnede gehanteerd dat het laatste bank- of giroafschrift c.s. meegezonden diende te worden.

De toegezonden bescheiden worden gekopieerd voor zover het originelen zijn. De originelen worden vervolgens teruggezonden. Toegezonden kopieën c.q. vervaardigde kopieën worden bij het betreffende verzoek na behandeling gearchiveerd.

De ingediende aanvraag, alsmede de daarbij verkregen gegevens, wordt alleen voor het behandelen van de aanvraag kwijtschelding benut.

De privacy is naar onze mening daarmee voldoende gewaarborgd.

(Er rust; N.o.) in sommige gevallen een informatieplicht op de aanvrager.

Daarnaast baseren wij ons op de Algemene wet inzake rijksbelastingen aangezien het hier betreft inlichtingen terzake van de kwijtschelding ten behoeve van de gemeentelijke

belastingen.”

7. In reactie op het verslag van bevindingen deelde de gemeente Kampen mee, dat met ingang van 1 januari 2006 zowel in het geval dat de standaardprocedure wordt gevolgd als bij de verkorte procedure kopieën van de bank- of giroafschriften over een periode van drie maanden worden verlangd.

II. Beoordeling

8. De gemeente Kampen biedt degene aan wie al drie jaren achtereen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is verleend de mogelijkheid om een zogenoemd verkort verzoek om kwijtschelding te doen. Bij een dergelijk verzoek dienen kopieën te worden bijgevoegd van de bank-/giroafschriften van het kwartaal dat voorafgaat aan de indiening van de aanvraag.

Verzoekster maakte van die mogelijkheid gebruik. Tevens diende zij bij de gemeente op 31 maart 2005 een klacht in, omdat zij het opvragen van afschriften over een periode van drie maanden onnodig vindt en een inbreuk op haar privacy acht. Het college van burgemeester en wethouders van Kampen verklaarden verzoeksters klacht op 9 juni 2005 ongegrond. Volgens het college is gebleken dat voor de beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken gegevens over een periode van drie maanden nodig zijn.

9. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Het gaat daarbij om de bescherming van burgers tegen het verwerken van persoonlijke gegevens.

Ingevolge artikel 11, eerste lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (zie Achtergrond, onder 2.) mogen persoonsgegevens in een situatie zoals die van verzoekster slechts worden verwerkt voor zover zij toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

Ingevolge artikel 1b, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (zie Achtergrond, onder 4.) wijst het bestuursorgaan een verzoek om kwijtschelding af, indien de voor de beoordeling benodigde gegevens niet, onjuist of onvolledig dan wel niet op de aangegeven wijze zijn verstrekt. Uit de tekst van deze artikelen moet worden afgeleid dat het bestuursorgaan uitsluitend gegevens mag opvragen die voor een beslissing relevant en noodzakelijk zijn.

10. De gemeente Kampen geeft bij de beoordeling van een verzoek om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen toepassing aan de voorschriften met betrekking tot kwijtschelding van rijksbelastingen. Ingevolge die voorschriften kan kwijtschelding worden verleend indien het ontbreekt aan het vermogen of de betalingscapaciteit om de aanslag te voldoen. Die betalingscapaciteit betreft het eventuele verschil tussen de te verwachten inkomsten en kosten van levensonderhoud in de periode van twaalf maanden vanaf de

indiening van het verzoek om kwijtschelding. Voor de vaststelling van die betalingscapaciteit zijn zo actueel mogelijke gegevens van belang.

Indien het aan de belastingschuldige is toe te rekenen dat de aanslag niet kan worden voldaan wordt geen kwijtschelding verleend. Dat doet zich onder meer voor indien ondanks het ontbreken van betalingscapaciteit aan andere schuldeisers maandelijks meer dan € 136 wordt afgelost of een belastingteruggaaf niet is gebruikt voor de betaling van de schuld waarvoor om kwijtschelding is gevraagd.

11. Bij de beoordeling van een verzoek om kwijtschelding dient onder meer te worden nagegaan of de belastingschuldige beschikt over betalingscapaciteit. Daarbij is uitgangspunt de situatie op het moment van indiening van het verzoek om kwijtschelding. Indien er geen betalingscapaciteit is, dient ook te worden nagegaan of er omstandigheden zijn die aan het verlenen van kwijtschelding in de weg kunnen staan. Gelet op de hiervoor onder 9. genoemde omstandigheden die het verlenen van kwijtschelding in de weg staan, kan niet worden gezegd dat het opvragen van informatie over de inkomsten en uitgaven van de betrokken belastingplichtige over de periode van drie maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek, als bovenmatig moet worden aangemerkt.

12. In het geval een verkort verzoek om kwijtschelding wordt gedaan verlangt de gemeente Kampen dat kopieën van bank- en giroafschriften over het aan de indiening voorafgaande kwartaal worden overgelegd. De mogelijkheid van een verkort verzoek wordt alleen geboden aan degenen aan wie al meer dan eens kwijtschelding is verleend, en in verband waarmee dus al gegevens beschikbaar zijn, maar geen actuele informatie. Het gebruik maken van de mogelijkheid van een verkort verzoek dient het belang van zowel de belastingschuldige als de gemeente omdat deze procedure eenvoudiger en minder bewerkelijk is dan de standaardprocedure. Uit praktisch oogpunt past daarin, dat de voor de beoordeling benodigde bewijsstukken met betrekking tot actuele gegevens worden verstrekt door middel van kopieën van bank en giroafschriften.

Door te verlangen dat bij een verkort verzoek om kwijtschelding kopieën van bank- en giroafschriften over het aan de indiening voorafgaande kwartaal worden overgelegd, handelt het college niet in strijd met het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Kampen is niet gegrond.

Onderzoek

Op 29 juli 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw L. te Kampen, met een klacht over een gedraging van de gemeente Kampen.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Kampen, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders van Kampen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tevens werd het college een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de gemeente Kampen gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. De brief van de gemeente Kampen van 21 februari 2005 met betrekking tot een verkort verzoek om kwijtschelding.
2. Verzoeksters verzoek om kwijtschelding van 5 maart 2005 en haar brief van 5 maart 2005 met betrekking tot het verstrekken van kopieën.
3. De brief van de gemeente Kampen van 9 maart 2005, waarmee het door verzoeksters ingediende verzoek om kwijtschelding is geretourneerd.
4. Verzoeksters klachtbrief van 31 maart 2005.
5. De brief van 9 juni 2005 waarmee het college van burgemeester en wethouders van Kampen verzoeksters klacht heeft afgehandeld.
6. De reactie van het college van burgemeester en wethouders van 7 oktober 2005 aan de Nationale ombudsman.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wet bescherming persoonsgegevens (wet van 6 juli 2000, Stb. 302)

Artikel 11

“Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

2. De verantwoordelijke treft de nodige maatregelen opdat persoonsgegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.”

2. Gemeentewet (wet van 14 februari 1992, Stb. 96)

Artikel 231, eerste lid:

“Onverminderd het overigens in deze paragraaf bepaalde geschieden de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen met toepassing van de Algemene wet, de Invorderingswet 1990 en de Kostenwet inzake invordering rijksbelastingen als waren die belastingen rijksbelastingen.”

3. Invorderingswet 1990 (wet van 30 mei 1990, Stb. 221)

Artikel 26, eerste lid:

“1. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld krachtens welke aan de belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding kan worden verleend.”

4. Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (regeling van 30 mei 1990; Stcrt. 103)

Artikel 1b, eerste lid:

“1. Verzoeken tot uitstel van betaling, tot kwijtschelding of tot ontslag van betalingsverplichting ingevolge deze regeling worden afgewezen door de ontvanger indien de voor de beoordeling van het daartoe strekkende verzoek benodigde gegevens niet, onjuist of onvolledig dan wel niet op de door de ontvanger aangegeven wijze zijn verstrekt.”

Artikel 11, aanhef en onder a:

“Kwijtschelding wordt verleend voor:

a. het gehele op de belastingaanslag openstaande bedrag indien geen vermogen en geen betalingscapaciteit aanwezig is.”

Artikel 13, eerste lid:

“Onder betalingscapaciteit, bedoeld in artikel 11, wordt verstaan het positieve verschil in de periode van 12 maanden vanaf de datum waarop het verzoek om kwijtschelding is ingediend van het gemiddeld per maand te verwachten netto-besteedbare inkomen van de belastingschuldige in die periode en de gemiddeld per maand te verwachten kosten van bestaan in die periode.”

5. Leidraad invordering 1990 (resolutie van de staatssecretaris van Financiën van 26 juni 1990, nr. AFZ 90/1990)

Artikel 26, paragraaf 1, 16:

“Geen kwijtschelding wordt verleend als:

(...)

- het aan de belastingschuldige kan worden toegerekend dat de belastingaanslag niet kan worden voldaan.

Daarvan is onder andere sprake als:

- a. het aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige is te wijten dat te weinig belasting is geheven;
- b. bij afwezigheid van betalingscapaciteit aan andere schuldeisers meer dan € 136 per maand wordt voldaan. (...)
- c. een uitbetaald bedrag (bijvoorbeeld een belastingteruggaaf) niet is aangewend ter voldoening van een schuld waarvan kwijtschelding wordt gevraagd, tenzij het betreft een voorlopige teruggaaf die niet voor beslag vatbaar is;
- d. ten tijde van het invorderbaar zijn van de belastingaanslag, dan wel ten tijde van verleend uitstel in verband met een bezwaar- of beroepsprocedure tegen de belastingaanslag, voldoende middelen aanwezig waren om de aanslag te kunnen voldoen;
- e. belastingschuldige wist of redelijkerwijze kon vermoeden dat een belastingaanslag zou worden opgelegd.”